

Lovforslaget tilsigter at tilvejebringe et klart grundlag for udpegning af nødområder og udarbejdelse af planer herfor. Dermed muliggøres den endelige udpegning af nødområderne, og der kan fastsættes regler om nødområdeplaner og ikrafttræden heraf. Herudover foreslås det, at miljøministeren får mulighed for at stille sikkerhed over for havne, der er udpeget som nødområder, for udgifter som disse måtte afholde ved at modtage et skib med behov for assistance. Kompetencen forventes delegeret til Søværnets Operative Kommando, der er ansvarlig for anvisning af skibe til nødområder.

Formålet med lovforslaget er herudover at udvide miljøministerens mulighed for at autorisere klassifikationsselskaber til på ministerens vegne at foretage syn og inspektion af skibe med hensyn til forhold, der er omfattet af havmiljøloven. Desuden foreslås det, at miljøministeren ikke skal være erstatningsansvarlig for fejl begået af klassifikationsselskaber.

Der er endvidere – efter kommunalreformen, hvor kommunerne blev tillagt flere opgaver på miljøområdet – opstået tvivl om, hvorvidt havmiljøloven eller miljøbeskyttelsesloven finder anvendelse ved bortskaffelse af optaget havbundsmateriale på anden måde end ved dumpning. Der er konstateret et overlap mellem lovene og dermed også i forhold til hvilken myndighed, der skal fastsætte vilkår eller meddele tilladelse på området. Det foreslås at ophæve miljøministerens kompetence i havmiljøloven til at fastsætte vilkår om optagningsmetode i forbindelse med anden bortskaffelse af havbundsmateriale end dumpning.

Lovforslaget indeholder også enkelte forslag, der har til formål at udvide allerede eksisterende håndhævelses- og straffebestemmelser til også at omfatte overtrædelse og fare for overtrædelse af regler om skibes og platformes udledning til luften.

Endelig er formålet med lovforslaget at indføre en særlig forældelsesfrist på 5 år for visse overtrædelser af havmiljøloven. Tilsvarende gælder i flere andre love på Miljøministeriets område, herunder miljøbeskyttelsesloven og naturbeskyttelsesloven.

2. Hovedpunkterne i lovforslaget

2.1. Nødområder for skibe og planer herfor

2.1.1. Gældende ret

Overvågningsdirektivets artikel 20 fastsætter følgende:

»Nødområder

Efter høring af de berørte parter udarbejder medlemsstaterne under hensyn til de relevante IMO-retningslinjer planer for modtagelse af nødstedte skibe i de farvande, som hører under deres jurisdiktion. Disse planer skal omfatte de nødvendige ordninger og procedurer under hensyn til de operative og miljømæssige begrænsninger for at sikre, at nødstedte skibe straks kan søge nødområder med forbehold af tilladelse fra den kompetente myndighed. For så vidt som de enkelte medlemsstater finder det nødvendigt og muligt, omfatter disse planer ordninger med henblik på at stille tilstrækkelige midler og faciliteter til rådighed til bistand, redningsaktioner og forureningsbekæmpelse.«

I henhold til artikel 20 i overvågningsdirektivet skal medlemsstaterne udpege og udarbejde planer for nødområder, hvortil nødstedte skibe kan søge i tilfælde af havari eller fare herfor, således at forureningsrisikoen og fare for sø- og sejladssikkerheden minimeres, og så en evt. forurening kan inddæmmes og kontrolleres.

Fristen for implementering af disse regler var den 5. februar 2004.

Overvågningsdirektivet blev bl.a. til på baggrund af flere alvorlige tankskibulykker ved de franske og spanske kyster med omfattende olieforurening til følge.

Overvågningsdirektivet vedrører forhold, som i Danmark henhører under flere forskellige ministerområder. Det er Økonomi- og Erhvervsministeriet (Søfartsstyrelsen), der på alle de involverede myndigheders vegne har forestået forhandlingerne af overvågningsdirektivet. Det gælder også det ændringsforslag til direktivet, som blev fremsat af Kommissionen i 2005 (KOM(2005) 589 endelig), der bl.a. præciserer kravene til medlemsstaternes udformning af planer for nødområder.

I 2002 blev det mellem Økonomi- og Erhvervsministeriet (Søfartsstyrelsen) og Miljøministeriet aftalt, at Miljøministeriet er ansvarlig for implementeringen af et mindre antal bestemmelser i overvågningsdirektivet, herunder artikel 20 om nødområder, og Miljøministeriet er således også ansvarlig for at nødområdeplaner bliver udarbejdet.

Til brug for implementeringen blev der i december 2002 etableret en tværministeriel arbejdsgruppe bestående af Forsvarsministeriet, herunder Søværnets Operative Kommando og Farvandsvæsenet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, herunder Søfartsstyrelsen, Transport- og Energiministeriet, herunder Kystdirektoratet, og Miljøministeriet, herunder Skov- og Naturstyrelsen samt Miljøstyrelsen, der havde formandskabet.